

УДК 351

СУЧАСНА МОДЕЛЬ ЕФЕКТИВНОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

MODERN MODEL OF EFFECTIVE PUBLIC GOVERNANCE

канд. екон. наук Ю.О. Крихтіна¹, Т.М. Глушенко¹

¹*Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

Yu.O. Krykhtina¹, PhD (Econ.), T.M. Hlushenko

¹*Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Без ефективної системи державного управління неможливо побудувати сильну демократичну державу. Саме тому реформа держуправління – це важлива передумова євроінтеграційного курсу України.

Можна виділити декілька основних трендів розвитку системи державного управління у ХХІ ст.

По-перше, актуалізація потреби в ефективному, сильному державному управлінні у зв'язку зі зростаючою складністю та суперечливістю суспільного розвитку, із підвищенням ролі держави як основного автора політики, що забезпечує цілісність суспільства.

По-друге, посилення регулюючої ролі держави на фінансових ринках, у соціальних трансфертах, підвищення значення політики перерозподілу соціальних благ.

По-третє, підвищення ролі держави у публічній сфері, яка сприймається дослідниками як захоплення публічності державою.

В умовах ускладнення управління на перше місце виходять лідерські, професійні якості глави держави, провідних управлінців, осіб державної служби. Принципом нового лідерства стає ефективність управління, націленого на забезпечення результативності, перш за все, сфери економіки та безпеки, на підвищення конкурентоспроможність держави.

Перехід до суспільства, заснованого на знаннях та комунікативних процесах, вимагає підвищення ролі когнітивних компонентів, ідей, цінностей, інноваційних проектів у державному та публічному управлінні. Одним з яскраво виражених когнітивних та комунікаційних аспектів та трендів державного управління виступає «електронний уряд», системи «електронної демократії», «електронного бізнесу» та ін.

Держава покликана більшою мірою координувати суспільну взаємодію всіх суб'єктів політики, залишаючи за собою основну функцію

виразника та захисника суспільних цінностей.

Державне управління набуватиме консультативних та ринкових рис, розвиваючи взаємодію по лінії: держава – бізнес – громадянське суспільство – експертні організації – наукові центри (університети та ін.), використовуючи ринково-суспільні методи управління.

Державі необхідно перебудовуватися на ефективне багаторівневе глобальне управління, що поєднує взаємодію та взаємоперетин міжнародних, національних, регіональних та локальних компонентів управлінської системи.

Тож, проблеми реформування державного апарату сьогодні мають подвійну природу. З одного боку, це – відповідь на виклики ХХІ ст., з іншого – нагальна необхідність вирішення питань, пов'язаних із приведенням у відповідність нових реалій у сфері ринкової економіки та принципів демократизації суспільного життя з новаціями державного устрою країни.

Можна виділити низку ідеальних груп моделей державного управління [1]. У тому числі: класична, ієрархічна модель; корпоративне управління; новий державний менеджмент; запропонована Світовим Банком концепція Good Governance на засадах прозорості та ефективності; соціально-кібернетичне (або віртуальне) управління, широке використання сучасних ЗМІ в управлінні; державне управління як система мереж урядових та неурядових організацій; державний менеджмент публічних цінностей та ін.

Найбільш дієвими та широко поширеними виступають класичні (ієрархічні) бюрократичні моделі державного управління, новий (публічний) державний менеджмент, мережеві та ціннісні управлінські підходи. На практиці з них запозичуються відповідні ідеї та принципи. Відбувається глибше розуміння ролі бюрократії у управлінських процесах.

Тож, оптимальний управлінський варіант: комплексне використання найкращих досягнень сучасних теорій управління та відповідного національного управлінського досвіду; широке застосування сучасних інформаційних технологій з акцентом на розвиток людського потенціалу.

[1] Амосов О. Моделі публічного адміністрування / О.Амосов, Н.Гавкалова // Публіч. упр.: теорія та практика. Спец. вип. – Х.: ДокНаукаДержУпр. – 2013. – С. 6-13